

ABCDE – OBSERVASJON OG TILTAK

A	AIRWAYS / Luftveier Sørg for frie luftveier ▶ Hakeløft/kjeveta, sideleie, fjern fremmedlegme
B	BREATHING / Respirasjon Pustebevsvær/taledyspne, respirasjonsfrekvens, respirasjonslyder, rytme/dybde, hjelpemuskulatur, cyanose, SpO ₂ ▶ Kroppsleie, berolige, pusteveiledning, oksygen
C	CIRCULATION / Sirkulasjon Hud (farge/temp, kald/klam), kapillær fyllingstid, puls (rytme/fylde), BT ▶ Perifer venekanyle (PVK), evt. væske, heve bena
D	DISABILITY / Bevissthet Bevissthetsnivå (ACVPU), tegn på hjerneslag (PSL/andre sympt.) sjekk pupill og evt. blodsukker ▶ Frie luftveier, evt. sideleie, reguler blodsukker
E	EXPOSURE / Kroppsundersøkelse / Omgivelser Hudforandringer (utslett, sår ol.), kateter/dren, temperatur, feilstilling/brudd, smerter etc. Endring i hjemmeforhold? ▶ Tiltak avhenger av funn

ISBAR – KOMMUNIKASJON

I	IDENTIFIKASJON Ditt navn, funksjon og arbeidssted Pasientens navn, fødselsnummer og adresse
S	SITUASJONEN Hva er det akutte problemet / årsaken til kontakt? "Jeg ringer fordi..."
B	BAKGRUNN Kortfattet og relevant sykehistorie Aktuell diagnose og/eller tidligere diagnoser Evt. smitte / allergier og behandlingsreservasjoner
A	AKTUELL TILSTAND Aktuelle målinger etter ABCDE observasjoner, evt. NEWS skår "Jeg er bekymret fordi ..." "Jeg tror årsaken er ..."
R	RÅD/RESPONS "Hva synes du jeg skal gjøre?" "Da gjør jeg følgende ..." "Når vil du at jeg skal ta kontakt igjen?" Bli enige om felles plan for videre oppfølging

MISTANKE OM SEPSIS:

quick SOFA (qSOFA)

- Respirasjonsfrekvens ≥ 22
- Endret mental status
- Systolisk BT ≤ 100 mm Hg

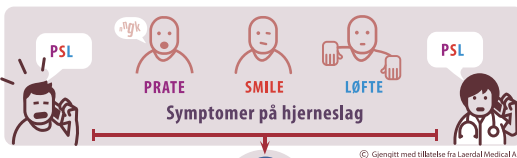
NEWS ≥ 5

MISTANKE OM KLINISK INFEKSJON OG
MINST TO AV KRITERIENE TIL VENSTRE,
OG/ELLER NEWS ≥ 5 :

Varsle lege og/eller ring113

TEGN PÅ HJERNESLAG?

Andre symptomer

- Akutt oppstått ensidig koordinasjonssvikt (akutte gangvansker)

- Halvsidig synsfeltuttall
- Hyperakutt hodepine
- Nedsatt sensibilitet

Tidlig oppdagelse av forverret helsetilstand

Kommunehelsetjenesten

Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester

KlinObsKommune - v. 2.6 - 2020

NATIONAL EARLY WARNING SCORE (NEWS₂)

FYSIOLOGISKE PARAMETERE	3	2	1	0	1	2	3
Respirasjonsfrekvens (pr. minutt)	≤8		9–11	12–20		21–24	≥25
SpO ₂ Skala 1 (%)	≤91	92–93	94–95	≥96			
SpO ₂ Skala 2 (%) *	≤83	84–85	86–87	88–92 ≤93 på luft	93–94 på oksygen	95–96 på oksygen	≥97 på oksygen
Luft eller oksygen		Oksygen		Luft			
Systolisk blodtrykk (mmHg)	≤90	91–100	101–110	111–219			≥220
Pulsfrekvens (pr. minutt)	≤40		41–50	51–90	91–110	111–130	≥131
Bevissthetsnivå **				A			C, V, P, U
Temperatur (°C)	≤35,0		35,1–36,0	36,1–38,0	38,1–39,0	≥39,1	

** Bevissthetsnivå:

A = Alert (Våken)

C = Confusion (Nyoppstått forvirring)

V = Voice (Reagerer på tiltale)

P = Pain (Reagerer på smertestimulering)

U = Unresponsive (reagerer ikke på tale- eller smertestimulering)

* Skala 2:

Legge skal dokumentere i journal når skala 2 skal brukes.

Ved alle andre tilfeller brukes Skala 1

VED HJERTESTANS RING 113 OG START HLR

TILTAK ETTER NEWS-SKÅR – Lav poengsum utelukker IKKE alvorlig sykdom

NEWS SKÅR	OVERVÅKNINGSFREKVENNS	KLINISK RESPONS*	FARE FOR MORTALITET
0	Minimum hver 12. time	<ul style="list-style-type: none"> Følg rutinene for NEWS₂: overvåkning ved ditt arbeidssted 	Lav
Totalt 1-4	Minimum hver 4.–6. time	<ul style="list-style-type: none"> Informer ansvarlig sykepleier/helsepersonell på vakt om NEWS₂ skår Ansvarlig sykepleier/helsepersonell tar stilling til økt overvåkningsfrekvens, behov for kliniske tiltak og/eller legevurdering 	Lav
Skår 3 i ett parameter	Minst én gang per time	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig sykepleier/helsepersonell skal kontakte lege umiddelbart for vurdering Vurdere behov for tettere overvåkning eller høyere behandlingsnivå 	Lav-Middels
Totalt 5 eller høyere Grenseverdi for rask respons	Minimum 1 gang i timen	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig sykepleier/helsepersonell skal umiddelbart kontakte lege Legge vurderer behov for overflytning til høyere behandlingsnivå 	Middels
Totalt 7 eller høyere Øyeblikkelig respons	Kontinuerlig overvåkning av vitale funksjoner	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig sykepleier/helsepersonell skal umiddelbart kontakte ansvarlig lege, legevakt og/eller 113 Videre behandling på riktig behandlingsnivå med kontinuerlig overvåkning vurderes. Dette må vurderes opp mot behandlingsbegrensede hensyn. 	Høy

NEWS₂ er et supplementerende hjelpemiddel for å bedømme vitale funksjoner hos voksne og må alltid brukes i kombinasjon med helsepersonellens kompetanse og kliniske skjønn.

* Kolonnen KLINISK RESPONS er tilpasset kommunehelsetjenesten gjennom utvikling av dette lommekortet.